

درگاه

اون بش کونده بر نشر اولنور علم وصنعت مجموعه سی

برنجی سنه: ایکنجی جلد

نومرو: ۲۴

۵ نیسان ۳۳۸

ادبیات مصاحبه‌لی

ادبی مریاندر

کوندن کونه تحولانه اوغرایان صنعت تلیفیری، زمان کی بعلی اولسانان عالمار تأثیریه داهما بارز صورتده تحول ایدر، طریقی سیرندن آیریلیر. بالخاصه یوغاملار، مختلف الملک متعدد سائقه‌لرله اوزونجه بر زمان چاریشماهی کی احتیاجات و احتیاساتی صارسان برماهینده اولورسه تحول قوتلی اولور، آیریلش برآز آتلامه وسه‌کیمی آیدیر.

داهما سکن، اون‌سنه اولکی- شویله یوله حضور اینجده دینه‌یله چک کونارده - دوشوش، کوروش و کورمک ایسته‌یش ایله یوکرکی میلانلر آراسینده نه جیم فرق وارد. صنعتک هر وادیسته شامل اولان بحال علی‌الخصوص ادبیاتده داهما فاضله محسوسدر. «درگاه» کچن نسخه‌سینده [*] ستونلر آراسینده قایب اولان شوسطرلره باقیکیز:

«... بومکتوبی اوقودیفمنز آنده کیم بیلیبر نملر دوشوندک. کیمز نه قوتلی، کوزل سوزلر دیدی، کیمز نه دهشتلی صنعت دیه حیرت‌ایتدی. اشته برکنجک بومکتوبی کوزندن آیرمایور و حیرتله «نه استاد محرم، نه استاد محرم!» دپور. اشته بر دیکری کی آغلایور و- ولبه چک سوز بولایور.» بر قاق سطر آشاغیده یو هیجانک سائقی آراشدیرکن کورپوز:

«بومکتوبک محرمی برعسکدر. بوتون عمرینی مملکت عظمتک، مملکت تهاکک‌سینک، مملکت هیجانک صارصبتیلرله، تهاکلرله کیمرشد. یو عسکر، اشته او، روضه مطهره‌ی نی چهره‌سیله بکلین و او قدسینک اینجده اوقوسز کیملر کیمیرن واوندن آیرلانی، اونی اغیاره برافقی قانی عمرینک بیک سخط ایشه قاریشدریمان اوانفون آدمدر وینه یو آدم محمدجکی شمد قادارسه وپورو مملکته قاووشماک هیجانلی اسرارینی، طانیل حریفی هرکدن ای حسن ایدپور... صنعتده... حریفی بیان، محمدجکی آوز قاردهشی قادار سه‌ردن روحلرک آلدنددر...»

اشته برزمه‌نک، بلکه براکثرینک فکری!.. اویله زمره‌ک هیجانی یورد سه‌وکیسنک، وطنداش ویدنداش ساوکیسنک، وطن حسرتک اهترازندن، غلیانندن، فورانندن آلیور.

دیکر طرفده اویله برجامه وارک کواکشد، تورکک ایمانی و دینک توریله یوغورولش فکری، حبسی، ععنوی مؤبداتی عصری بر ارنجماک ایله آتی به اکرام ایدن، هیجاننده ماخینک قدسی‌یادی تیره‌یه‌ن دینی - ملی ایده آل آلیور.

بوزلرکی، شاهد اولدیز نیجه تحسسلر وار. او حالده تلیفیلرله، روحلرده و بالنتیجه میلانلرده

[*] درگاه، نومبر ۲۳ - استانبولک اون بئش کونی، (اک یوبوک ادیب) فقره‌سندن.

اوسم‌ره خنایام

خسته، دالغین یامارکن قاق‌کره اوردردک قارا کاتی رؤیالرک کابوسندن اوایندم؟ بویله هراویانیده اوغولولر و بره‌دک عدمک روزکارلری باشمند کچدی ساندیم. کیمسه‌یز، لوش اوطامده صایارکن کونلری بن چکدیکم اضطرارک تسلیمی ایکیزدی: کیمه، کون، هر دقیقه باش اوچده بکلین برآشتم، برده، بالکنز سزک خیالکیزدی. آنه‌مک اینجه یوزی اویله دورغون، حزن‌ک... شفقتی بر آلمله سسسز یو کولپوردی؟ او بومشقی حزنله یو کولورکن سزککی برخال آرقه‌سندن متصل کولپوردی... آه یو باقیش، یو کولوش، یواییکی سوکیلی یوز! روحک ظامنده اونار کوفله آیدر. آی آنه، آی سوکیلی، سزک کوزله یوزکزن بویله باقوب کولرکن آرتیق اولک قولایدر.

نجم‌الزمزمه خلیل

روسیه عابنه تحریک مقصدیله اورنایه چقاریلش اولدیفنی کورپوزور. کندی مشهریلری نزدنده خیال پرور، چلمینک بری دیه طاناعش اولان، وف مقاعد برله ضایعی ایدی واییک سنه پترسبورغده مجوسیت کیمرشدی. ایتنه، کندیسینک روانیجه، اترجی بواشده، روسی‌دنک مادی و معنوی قونلری حقتده کی کشفاتی ایله دوستلرندن بعضیلرینک نیلقاته اسنادا و هرچ بر تحریری منبیه مراجعت اینکسیرین یازشد.

دوستلرینک بولغانی ده ۱۷۹۴ وارشو واده بولونش اولان بر قاق روس رسمی وثیقه‌سینه استناد ایتدیکی سوله ور. بوسیتنامه‌نک ۱۷۹۴ دن اولکی تاریخ: عائد شیمیدی‌قادر قانش اولان یکانه سرشته بوندن عبارتدر. بویسه بوتون مسئله حقتده صارصیلش اولان قناعتی کیدن تأسیسه کفایت ایده‌من. بوتکله برابر، تدقیق و تاریخی تدقیق و تنقیدلر دقت و حدوت کب ایتدیکجه یوبوک بتروک کولکیمی اورتندن غائب اولویور و برینه سقوقولیتسکی - لوزور - غایارده‌دن مرگب اوچ مجهول شخص قئم اولویور. بناء علیه بز آرتیق ۱۷۹۷، ۱۸۱۲ و ۱۸۳۶ سنه‌لرنده اوچ مختلف طبایع نشر اولونان وصیتنامه‌نک موثوقینه اعتبار ایده‌یز؛ بلکه (بره‌سلاوله برلکده) یوبوک بتروک وصیتنامه‌سی دینکاری شیده ادعا ایتدکاری چارک اراده‌سی برینه اوچ ساخته‌کارک متعاقب اثرلرینی کوروروز. (مابیدی وار) ناقلی

راغب خراسی

کچن نسخه‌ده امنیت عمومی کتبی‌نامه‌سینده موجود اولدیفنی بیادیریمان «دلی بتروک وصیتنامه‌سی» حقتده کی تورکک ترک تاریخ ۱۲۹۲ یازیلجی یزده شهر ۱۹۲۲ صورتده طبایع ایدیش اولمده تصحیح اولونور.

وجودتی بر طرف ایدپور؛ کذاک ل. هندستان بحثنده بعض مادهلر علاوه ایدپورک بونلر س. ده یوقدر. ول. ده موجود بوتون یکلیکار غ. ده ده واوردر. خلاصه سقوقولیتسکی‌نک نسخه‌سی دیکر اوچنک اصلیدر و یوآدم باشقه بر نسخه کورمه‌شدر.

بویله‌جه غایارده‌نک، فوبیسی میدانه چیمش بر ساخته‌کار اولدیفنی تبین ایدپور. شووالیه حقتده کی (۱۷۷۹) تاریخلی کتابنده بونک، روسیانک یوبوک بتروک وصیتی و جینجه لهستان حقتده بسله‌مکده اولدیفنی ایلاره دائر علاقه بخش بر مخطره قلله آلمش اولدیفنی حقتده برنوط بولشدی. یو اوفاق تخمدن بوتون رومانی ابداع ایتدیر: لوزورک رساله‌سی آلمش، بونی و سیتنامه‌نک عیناً ترجمه‌سی شکلنه افزاغ و بوتون بونی شووالیه‌نک کشفی و اوراق خزنه‌سی حقتده کی معلومات و بیانات ایله یالیزلاشد. یوآدم آله کساندر و مانیسک تحریر قیلرندن ایدی و رومان یازمه اصولاری حقتده کورکوسزده کلدی. لوزورک کانبه، کذاک اونک ده ناپولونک اوزمانکی فکر و تصدیقینه خدمت ایتدیکی شه‌سزدر. بالخاصه اصل متنده هندستان حقتده کی تصورلره متعلق بعض علاوه‌لر ناپولونک ذهنیت و حیاتی بک واضح برصورتده اراثة ایدپور. اساساً بونک ایچون متنک طبع و نشری سنه‌سی خاطر لاتق کفایت ایدر. او سنه ۱۸۱۲ سنه‌سینده ایدی که ناپولون همان بوتون اوروپائی روسیه‌یه قارش حربه سوق ایتشدی. بویله بردوت آدمی ایچون کندیسینک یوحرکت سبب تشکیل ایتک اوزره روسیه‌ی اوروپایک مشترک بردوشمانی اوله‌رق کوسترمکدن دها طریقی نه اوله‌یایردی؟ ناپولونک ده یوز سنه صوکره اوروپایک «قازاقلامش» برجه‌وریت اوله‌جفی حقتده کی سوزلری خاطر لرده اولسه کرکر. بویله قدر بر قهر و اتس مسئله‌ی بک دوغرو شا که ایتشدی؛ یالکنز ناپولونک بوراده تماماً مستقل بر تصور احداث ایتش اولابوب ۱۸۹۷ ده جنرال بونایارت صفیه اطلاع حاصل ایتش اولدیفنی مکتوب بر وثیقه‌دن استفاده ایتش اولدیفنی بیاموردی.

کورلورک بیله دیکمز بوتون ایزلری بزی نهایت سقوقولیتسکی‌سینه کتیرپور. عجباً یوآدم کیمیدی؟ بزکندیسی ۱۷۹۸-۹۹ ده قراوقویا رسمی ضبطلدا مه‌لری آره‌سینده محفوظ اوراق سایه‌سینده طایپوروز. موضوع بحث و سیتنامه متدی «روسیه احواله بر نظر» عنوانی آلتنده موجود بولمده‌در. بواوراقه نظراً سقوقولیتسکی لهستاندن سورولش اولان ملتجی لهیلر قولونیتسینه منسوب اولوب اوزمان یارسده برله‌شش بولونپور و هر درلو سرسریانه پروژدرله نفوذ و موقع قازانغه چالیشیوردی. اوسیرلرده‌اسکی یونان جمهوریتک بکیدن احبابی، کذاک لهستانک اون برنجی اوله‌رق اولاند قولاند منتخب برنسکی ایله برلکده اونجی برنسک اوله‌رق آلمانیه‌ملحق بر شه‌لر کتورق حالده تأسیسی مسئله‌سی موضوع بحث ایدپوردی. ایتنه بوضورتله بزبومعه‌د و سیتنامه‌نک برنجی دفعه اوله‌رق دوغورون دوغری‌یه فرانسه‌ی (بودنیالک مترقی‌ملانی و اوروپایک یکانه مدافعی)

سماره قاضی اوغلی شیخ برالدیه

— مایه —

لفظی باشانک اثری

لفظی باشانک تحریر طرزی حقنه بر فکر ایلده ایدیهلک ایچون اثرینک بدالدین دن باحث اولان قسمی ویا نه یازمه سی « توارخ آل عثم » دن کرک متننی و کرک ترجمه سی اقتباس و درج ایتک مطلوبه موافق کورولش در. ژ. ح. مورتان، چودی طرفدن نشر ایدیلان آصفنامه دن بحث ایدرکن [آلمان شرقی جمعی مجموعه سی، ج ۶۵، ۱۹۱۱ ص ۶۰۲] لفظی باشانک قلم اورتانقدن زیاده اجهله سیفده ماهر بر ذات اولدیغی سولوردی. بوندن طولانی قواعد و اصول کتایه مخالف بر جوق خطالری اثرینک اهماستیر بر مستسخ آئنده قلمسه دکل بلکه بالذات پاشایه عطف اتمک ایجاب ایدر. جمله تشکیلاتی بالخاصه اثرک باشلان نچنده بک بوزوقدر. جمله فعل ویا خبر موجود دکادر. « قاجان » کله سی قاجاق مصدرندن اسم فاعل اولوب اسکی بر تعبیر اوله رق مستعمل بر رابطه دن عبارتدر :

« و صاونه اوغلی موسی زماننده قاضی عسکرایکن بورکوجه مصطفی اولو کتخدایی وار ایدی. قاجان اول غوغاده کیدوب آیدین اینده قره بونه واروب اول برک خلفته خلیفه ضایقه و بردی حتی حاشا کندیله پیغمبر بودردخی بوک بکیزر نچه ناهاتول فملار ایدوب اول ولایته خلیفه شوکت طوتوب باش قالدیرمشدی بازید پاشا ایل سلطان مراد واروب بورکوجه ایل بولکوب خلیفه جنک ایتدیلر ایکی طرفدن مباغله ادم قیرلیدی عاقبت بورکوجه آند باده لیدی واول ولایتک تدرین قیروب اول ایلاری ضبط ایتدیلر و غنیسافرینده طورانی یهودی کمال اولدخی بر ایکی بیگ طورلاقله جنک جفانه ایل ایلاری ازدوروب بورردی آنلری طاغدوب طورلاق یهودی کمال طوتوب آسه قودیلر و صاونه قاضی اوغلی شیخ بدالدین ازینقده اولورمبوب اسفندیار اوغلنه واردی آنده طوررکن برکیجه کییه پندی افلاق ایلندن کیدی افلاق ایلدن کلوب آغاچ دگزینه کیردی دخی اغچ (!) دگزندن چیغوب برقیچ بدیخت صوفیلری کوندردیکم زغره اوواسنده خانی کندیله دعوت ایدیلر شمدن سوگره بکلک ندر تحت بکا ویرلیدی اول صوفیلر زغره اوواسنه کلوب خانی دعوت ایدوب بیجی سی اووب خلیه خدم حشم صوفیلر یانه جم اولدیلر و موسی چایی یاننده قاضی عسکرایکن کندیله نچه نایلر و مجبلر واریادی. جمله سی یانه جم اولوب کلدیلر سوگره کوردیلر کیم اشنده خیر بوق طاغلوب سهل کیسه یاننده قالدی سلطان محمد [یابراق ۲۱] سلاتیکه دوشوب اکر دیورکن بو خبری اشدیجک خلیه آدم کوندروپ زغره طرفنده بولوب طورتدیلر دخی سیروز سلطان

« ادبی مکتبلر دائما موجوددر. بوسنه ایلده اشتغال ایدیهلک بر ادبیات مورخی، طائیفتنی استدیکی ادیبلری مختلف فصللره توزیع ایدیهلک، بویله جه غروب حائنده تصنیف ایلیه چکدر. ناصلکه اسکی مکتبلر بوکون واضحاً تعیین و تحدید ایدلشسه زمانزده کیرده او مصورته تثبیت ایدیهلک. » طرزنده مطالعه سی سولیه ی موریس بارهس، نقطه نظرخی بر آزاها تعیین ایدرهک دیورکه :

« حتی بوکونده غروب لر کوزه چاربیور. » آتسین فرانسه ز « غرتیه سی یالکز سیاسی بر محفل اولانه قالمز. آهل هرمان، قابوس و سائر بارس مکتبی تی تشکیل ایتکده در، بورژواک شخصیتی اطرافنده سلالره انتقال ایدیهلک بر سورو رومانچی بولبیور. فرانسه ک مستملکه انکشافاتی پیهرلوق و قلود فاردر کبی بزه شرفک هوسات و مهالکینی کتیردن ادیبلر سایه سنده یکی بر مکتب تولید ایتدی. صوکر، ادبیاتده قادی محصولاتی ... »

موسی ایلده داها بر جرق صنفلر تعداد ایتدکن صوکرایی جریانلره نقل کلام ایدرک :

« پ تره دوره سنده، دیور، قطعیتله برشی سولیه مک ممکن دکادر. اثرلر، روزکارک تصادفه سه بدیکی تخمردن جیدار. تصادف، دیور. بوده بوکونکی جهلمزک غافلانه ایضاح و تأویلدر. ایلروده بوکون ظاهرأ غیر منتظم اولان حاسلاتی تصنیف و ترتیب ایدیهلک و آکلاشیلر برحاله عوفه چقلر. »

بارهس ک تدریشی کبی بوکون بزده ک جریانلره تشریح ایدیهلر. یالکز مستقر اولان جریانلر بر مکتب حائنه کیرمه مشدر، بالظلم حال انکشافده اولانلرده وقته محتاجدر. مصاحبه مریک بدایتنده سولیه دیکم ایکی جریان بویله در. بوندن ماعدا هوز رشیم حائنده بعضی تظاهراتده موجوددر : ملی آللری، مشقنلری روس اثرلرینه امتثالاً ترم اتمک، کذلک بر حریت ادبیاتی تأسیس اتمک.

بونلرک حصولی ایچین زمان لازم، بکلیمک ضروری در.

« ذاتاً ادبی مکتبلر بویوک برصنعتکارک آکلا شیلما سی، اقران و امثالی صردسته برلشیمسی ایچین مقتضی زماندر »

ادبی مکتبلری بصورتله آکلایان بررومانچی، مارسدل پروست و بجدی تثبیت ایچینده :

« مجدد آکلاشیلنجه، دیور، آرقی مکتبه محتاج دکادر. اهل ایدر. مکتب دوام ایتدیجه مجددک ذوقی، مکتبک ذوقندن داها کیشدر. هوغو، مکتبی اوکده طرغقله برابر بوالودن، رنه یازدن تمایله ذوق آلبردی ؛ و اغنر ایتالیان موسیقینه قارش ییرو لری قادر جدیت کوسترمدی. »

علی غالب

تبدیل وار، یکی جریانلر وار. بوکا قارش یی وظیفه من ندر ؟ بر فرانسه مجموعه سنده معروف بر غرتیه جنک دیدیکی کبی :

« بر جریان سوق و اداره ایدلز، بونکله برابر منفعلانه رام اولمز، سور و کله نیلر. فکر عامه ایلده متادی بر انطباعات مبادله سنده بولونان غرتیه چی اکثریت خلق طرفدن اظهار اولونان تصویب ویا عدم بمنویتی منضم تجلیاتی کوزدن قاجیرمایی در. أساساً جریانک اوکته سد چکیلر. یا (کندیکیزی فورویک !) یاخود (جسارت !) دیه باغیرمقدن باشقه چاره یوقدر »

مختلف عاملارک تأثیراتنه بزم قار معروض اولمایان مملکتلرده بیله بویله حرکتلر، جریانلر حسی ایدیلر. یالکز، بزهوز امتحانک الک چین، الک جایی، الک هرجانی دوره سنده بزه. همده بزی صارصان امتحان بوس بون باشقه شرائط آئنده در. اونک ایچین بزده کی میلانلر، جریانلر تمایله انکشاف و تقرر اتمی دکادر. دیگر مملکتلرده ایسه انکشاف و تقرر بالنسبه واضعدر ؛ اوله موجود اولوب ده نمادی ایدن جریانلره یکی میلانلر آراسنده کی مناسبت داها قولایانه آراشدیریلایلر. بوسوکنچیلر عیجا نه کی تأثیرات ایضاح ایتکده در ؟ یکی مکتبلر باراشچیدر ؟

بوخصوصده، معروف کیسه لک فیکرلری طولایان بر فرانسه مجموعه سنده شایان دقت کوردیکم بیاناتی نقل ایدیهلک. مشهور بر ولف :

« زمانزده اولدینی کبی مختلف اهلیت و صنعت اصلا مشهور اولامشدر ... »

بوکونکی محررلر، ممتازیت، ادا و فسون، صحت، استیلا کی خاصه لک هیچ برندن محروم دکادرلر. و بونقاعاً نظرندن آغابک لرینه حسد ایدیهلک موقعده بولونایورلر. بوکا مقابل محروم اولدیلری شی قدرت در. هوغو، بالزاق لر، بودلرلر کورمه یورم. دیگرلری، موجود اوله بیله ده بو اوچ ذی قدرت مبدع ایل قیاس ایدیهلر.

زمانز ادبی جریانلر دن محروم. زونسار و یله یادک لطیف انتظام سز لفلری ماله ربی اشعار ایدر. قلاسیک لک اطراد و اثلافسز لفلری، مباغله و سر آزاد قله برابر، لزومی قدر حریت کتیردن رومانسیزمی خبر ویرر. پرناس و ناتورالیزم ؛ رومانسیزم ایل جلدلن صوکر، سه نبولیزم ترک موقع ایدر. حالبوکه شیمیدی نه، نهی استخلاف ایدیهلک ؟ حال حاضرده جریان و مکتب یوق، بوزلجه میلان وار. معمانیه یارین بر مکتب ظهور ایدرسه وعظ و ارشادی، سکون و قواعد دعوت صدنده اوله چقدر. « دیور.

شبه یوق که بو، بر آزا یاقیدن کوروشدر. جریانلر، مکتبلر، مجددلر حقنه حکم وریک ایچین استقبالی احاطه لی نظری داها صلاحیتداردر.